

Balansopname en perspectief Doorontwikkeling Inloophuis Dieren febr. 2018

Inleiding

Het Inloophuis is in 1992 van start gegaan en biedt sindsdien een dagelijks, ook op zon- en feestdagen, ontmoetingspunt voor diegenen die zelf om wat voor redenen ook, een beperkt sociaal netwerk hebben; oorspronkelijk waren de bezoekers merendeels mensen met een psychiatrische achtergrond.

Een aantal jaren geleden sprak het bestuur uit, dat dit ontmoetingspunt naast de mogelijkheden voor koffie, thee en een ontspannen gesprek, de bezoekers ook tot activiteiten in staat zou moeten stellen, om daarmee hun ook meer tot maatschappelijke participatie te brengen. Daar kwam bij dat, behalve dat het vrijwilligersbestand vergrijsde, de confrontatie met een vaste kern bezoekers door eventuele nieuwe bezoekers niet als uitnodigend werd ervaren. De gewenste doorontwikkeling van het bezoekersbestand en het vrijwilligersbestand, gevoegd bij het arrangeren van activiteiten, leek de kracht van het aanwezige vrijwilligersbestand te boven te gaan. Er werden daarom financiële middelen gezocht en gevonden om hiertoe tijdelijk 2 parttimekrachten aan te stellen.

Dit speelde zich af in het perspectief van na jaren tijdelijke huisvesting een nieuw onderkomen te vinden als medehuuder van een voormalig schoolcomplex, het Duynhuis. Tegelijkertijd suggereerde de gemeente Rheden het in de steigers komende activiteitenprogramma uit te bouwen tot een compleet dagbestedingsprogramma voor een gevarieerde groep van personen, die geen aansluiting kon vinden bij de reguliere verenigingsactiviteiten. Meestal mensen in een zodanige situatie door psychische, lichamelijke, sociale of economische omstandigheden, dan wel mensen die te kampen hebben met groeiende vereenzaming. Dat nieuwe onderkomen bood de kans naast een huiskamer ook een drietal lokalen extra voor deze activiteiten te huren.

Eind september 2017 kon er verhuisd worden en met behulp van extra bijdragen kon de nieuwe accommodatie aangevuld worden met een moderne keuken, mede als basis voor het dagbestedingsprogramma. Ter voorbereiding van dat dagbestedingsprogramma was samenwerking gezocht met een 4 tal in Dieren werkzame zorgorganisaties, te weten het RIBW Veluwezoom, Siza, Zozijn en Attent.

Inmiddels was het mogelijk gebleken met nieuwe financiële steun de 2 parttimers tot en met 2018 te blijven bekostigen. Daarnaast bleek het mogelijk vooral via de weg van sociale media, maar ook door doorvertelling en verwijzing, het vrijwilligersbestand voor de inloop van nieuw bloed te voorzien, nieuwe inlopers te trekken, vrijwillige activiteitenbegeleiders te recruteren en ook deelnemers voor deze activiteiten te vergaren.

2018 zal vooral een jaar van consolidatie en voorzichtige uitbouw zijn.

Het huidig programma

Naast de dagelijkse inloop is het weekprogramma momenteel als volgt samengesteld:

Maandag: creatieve ochtend, beweegactiviteiten, keramiek, pc-repair, lunch

Dinsdag: sjoelen, portrettekenen, naaiclub, lunch

Woensdag: koersbal, handwerkcafé, houtbewerken, schilderen, lunch

Donderdag: soos met bingo/bloemschikken/deco-patch en dergelijke, beeldhouwen, digitaal spreekuur, lunch

Vrijdag: anti-café (1x 14 dgn.), spelletjesavond (1x p/mnd.)

Eind januari is een wekelijkse kledingrepair gestart in samenwerking met de Kledingbank, de opzet/aanpak van een moestuin is in voorbereiding. Op maandagavond wordt een lokaal in gebruik gegeven aan een toneelvereniging, die te kennen heeft gegeven ook in samenwerking met onze bezoekers activiteiten te willen ontwikkelen. Met het RIBW loopt een overleg over de inpassing van hun creatieve en kookactiviteiten.

Het gezamenlijk wandelen speelt zich eenmaal per maand op de zondag af en in het voorjaar wordt het gezamenlijk fietsen weer opgepakt. Met het gereedkomen van de keuken is de maandelijkse kookgroep weer opgestart.

In samenwerking met 2Switch start binnenkort een werkplaats waar bij door hun aangeleverde spullen als meubels, speelgoed etc. kunnen worden opgelapt. Het is nog toekomstmuziek, maar we hopen deze werkplaats te laten uitgroeien tot een plek van waaruit gereedschappen kunnen worden uitgeleend en kleine klussen in de buurt gedaan kunnen worden.

Met vluchtelingenwerk zijn activiteiten in voorbereiding om statushouders tot nog nader te bepalen activiteiten in staat te stellen. Zo loopt er ook het initiatief tot het accommoderen van de zgn. Formulierenbrigade in onze localiteiten en een initiatief voor een periodieke sing along.

Random Kerst, Sinterklaas, Pasen, Pinksteren en Oudjaar is naast onder meer de Paasbrunch, het Sint bezoek, het kerstdiner en de oudjaarsmaaltijd, sprake van extra activiteiten, waaronder kerststukjes en – kaarten maken. Ook is af en toe sprake van activiteiten als bijvoorbeeld een huiskamerconcert.

Tenslotte is er de jaarlijkse educatieve excursie, de laatste jaren naar het Spoorwegmuseum, het Openluchtmuseum, Burgers Zoo en het Airborne museum.

Incidenteel kan er een haal- en brengservice voor deelnemers gearrangeerd worden.

Vrijwilligers, bezoekers in aantallen

Voorafgaand aan de verhuizing uit de oorspronkelijke locatie schommelde het gemiddeld aantal inlopers per dag zo rond de 10-12 met een onmiskenbaar van jaar tot jaar neerwaartse trend. Op dit moment zijn er rond de gemiddeld 20 per dag, per week zo'n 30 verschillende personen. Het aantal vrijwilligers voor de inloop is, hoewel aanmerkelijk verjongd, ruim 20, niet veel meer dan voorheen doordat een aantal oudere vrijwilligers moest afhaken vanwege uiteenlopende persoonlijke omstandigheden.

Behalve dat een aantal activiteiten ook door inlopers worden bezocht, zijn er iedere maand ruim 80 verschillende andere deelnemers aan de activiteiten. De sinds kort in gang gezette dagelijkse lunches(ma-/do-dag) en wekelijkse maaltijden trekken naast de "vaste klanten" ook nog eens 5-10

nieuwe bezoekers. Bij de activiteiten zijn bovendien nog eens zo'n 15 tal nieuwe vrijwilligers als begeleider of organisator betrokken.

Ontegenzeggelijk zijn bij enkele activiteiten de aantallen deelnemers nog te mager, verderop in deze notitie kondigen we een evaluatie aan. De naaclub trekt al een jaar lang steeds weer nieuwe bezoekers, ook het beeldhouwen, het handwerkcafé en de spelletjesavond draaien goed. En zeker de lunches en de open eettafel op maandag worden ook royaal bezocht. De beweegactiviteiten beginnen ook goed te lopen. De creatieve ochtend wisselt sterk qua bezetting, het blijkt dat een concreet programma meer trekt dan vrije activiteiten.

Radar Rheden heeft het afgelopen jaar voor de vrijwilligers een aantal trainingen verzorgd.

Financiële armslag

Onze reguliere begroting die vooral op de in stand houding van de inloop is gericht, wordt gedekt door bijdragen van onze Founding Fathers, te weten de locale kerken, en particuliere giften.

In 2016 kregen we op titel van de regeling Inloop GGZ en uit het Sociaal Innovatiefonds van de gem. Rheden bijdragen, naast een bijdrage van het Kansfonds en enkele kleinere donaties.

In 2017 kregen we opnieuw bijdragen vanuit de regeling Inloop GGZ, het Sociaal Innovatiefonds en het Kansfonds, naast een bijdrage van het S.I.O.C., terwijl de gemeente uit de WMO gelden nog een extra bijdrage verleende. Specifiek ten behoeve van onze keuken ontvingen wij bijdragen van het Oranjefonds, het VSB fonds, het fonds Cor van der Graats en de buurtschap Dieren. Daarnaast stelde het Rabo Stimuleringsfonds en het Savornin Lohmanfonds bijdragen ten behoeve van onze inhuizing ter beschikking. Verder was sprake van incidentele donaties. Ook was er materiële bijstand van de Doesburg Rhedense uitdaging, een op maatschappelijk ondernemen gericht verband van locale bedrijven.

In 2018 is de bijdrage van het Kansfonds gecontinueerd naast een verhoogde bijdrage van de gemeente Rheden. Met behulp hiervan en met bijdragen van het RDO fonds en uit provinciale leefbaarheids gelden zijn we in staat ons dagbestedingsprogramma in 2018 verder uit te bouwen.

Integratie in het Duynhuis, samenwerking andere organisaties

In het Duynhuis zijn naast het Inloophuis, ook de Kledingbank, de stichting de Boei (gericht op jongerenhulpverlening), het gemeentelijk project Fietsrepair(gericht op arbeidstoeleiding van jongeren) en de Siza (dagbesteding ten behoeve van de Speelstoet) gevestigd. Steeds meer tekenen zich mogelijkheden voor samenwerking af en geleidelijk aan worden ook onze activiteiten en huiskamer door hun clientèle bezocht.

Met het nabij gevestigde buurthuis Stenfert bestaan goede contacten en met hun, 4Noppes en de Oase staat een periodiek overleg gericht op afstemming op stapel.

Regelmatig worden ervaringen uitgewisseld in het zgn. DAK, een landelijk samenwerkingsverband van inloophuizen. En zoveel als mogelijk wordt geparticipeerd in de diverse gemeentelijke overleggremsia gericht op de problematiek van onze doelgroep.

In gebruikgeving ruimten en eigen bijdragen

In geval derden activiteiten ontplooiën in onze ruimte is sprake van een beperkte gebruiksvergoeding en geldt de voorwaarde dat van betrokkene wordt verwacht ook te investeren in activiteiten voor andere deelnemers/bezoekers in/van het Inloophuis. Bij enkele activiteiten is sprake van een beperkte eigen bijdrage (lunch, maaltijden, bloemschikken onder meer). Tijdens activiteiten geproduceerde producten als keramiek zijn in principe voor het Inloophuis voor de verkoop.

Bij het toegang geven tot onze activiteiten vindt geen inkomenstoets plaats ook al zijn we vooral gericht op de minder redzamen in onze samenleving. Het moet blijken of in de toekomst toch een zodanige toetsing zou moeten plaats vinden, zolang het merendeel van de bezoekers/deelnemers uit de doelgroep komt, vinden we een mix echter niet verkeerd.

Saillante ervaringen en mogelijke aandachtspunten

- *Het op poten zetten van nieuwe activiteiten met nieuwe vrijwilligers gaat in zo'n beginfase met horten en stoten. Vaak blijkt pas na verloop van tijd in hoeverre de diverse activiteiten ook "scoren" bij potentiële deelnemers. Waken over het evenwicht tussen het aantal en soort activiteiten enerzijds en de belangstelling voor deelname die naderhand blijkt, is van groot belang. Evaluatie medio dit jaar staat dan ook op de rol. Verder baart het beperkte aantal vrijwilligers bij de begeleiding van de inloop nog zeker zorgen.*
- *Zeker een deel van de bezoekers/deelnemers is vatbaar voor sociale turbulentie. Tegen het plots toenemen met grote aantallen, soms luidruchtige, bezoekers moet dus gewaakt worden. In dit verband is het zeker van belang de "huiskamerkwaliteit" voor onze basis, de inloop, goed in de gaten te houden.*
- *Een nieuwe accommodatie, het intrede doen van nieuwe activiteitenbegeleiders en de toch maar beperkte aanwezigheid van onze parttimers hebben af en toe gezorgd voor onduidelijkheid in de zin van "wie gaat waar over?" en in een enkel geval tot fricties tussen vrijwilligers. Ze hebben elkaar tenslotte ook niet uitgezocht, daarom is trouwens de begeleiding door de parttimers ook zo essentieel. Verwacht mag worden dat dit soort perikelen minder wordt, hoewel het tot op zekere hoogte ook eigen is aan ons soort voorziening.*
- *Voor bepaalde thema's is het mogelijk en nodig gebleken een tandem vrijwilligers aan te zoeken om de gang van zaken te monitoren of taken uit te voeren (de keuken, evenementen, redactie Facebook, schoonmaak). Zo zal dit straks ook de moestuin en de werkplaats betreffen.*
- *Veel draait bij gratie van vrijwilligers, dat betekent dat het ook kan voorkomen dat ter elfder ure activiteiten niet doorgaan door ziekte, een kapotte auto of andere persoonlijke omstandigheden. Het is best heel bewerkelijk dan nog vooraf de verwachtingsvolle bezoekers/deelnemers te waarschuwen. Soms helpt Facebook, soms lukt het vooraf af te bellen.*

- *Het onderscheid bezoekers/deelnemers enerzijds en begeleiders anderzijds is niet zo zwart/wit meer. Is dat erg? Nee, ook begeleiders zijn soms allang blij een zinvolle bijdrage aan de samenleving te kunnen geven. Het begeleiden van “hen” moet echter niet vergeten worden.*
- *De beschikbaarheid van een parttimer bij de inloop brengt naast de begeleiding van vrijwilligers en nieuwe inlopers en de monitoring van de inloop zelf, ook met zich dat ze regelmatig betrokken raakt bij de persoonlijke problematiek van inlopers. Zeker omdat het wijkteam niet op afroep kan bijstaan, brengt dit af en toe maatschappelijk werk achtige activiteiten met zich. Op zich niet onoverkomelijk gezien haar achtergrond, maar gewaakt moet worden tegen het vergaand van kleur verschieten van haar rol.*
- *Op dit moment is het niet voorstelbaar dat we niet zouden beschikken over zo’n constante factor als een parttimer bij de inloop. Waar veel vrijwilligers maar één dienst in de week of veertien dagen draaien, is zo’n constante factor essentieel. Voor wat betreft de parttimer die vooral de activiteiten tot zorg heeft en zeker in de situatie dat een en ander nog in een pril stadium van ontwikkeling is, geldt hetzelfde. De coördinatie hiervan, de aansturing van activiteitenbegeleiders en het contact onderhouden met initiatiefnemers en verwante organisaties in één hand, is voorwaarde voor de verdere doorontwikkeling.*
- *Het valt op dat in de huidige tijd het gros van de potentiële vrijwilligers bij voorkeur een in tijd en taak begrensde, en dan nog graag uitvoerende rol, vervult. De bestuurskracht van het Inloophuis is in z’n huidige samenstelling fragiel, maar vindt maar eens geïnteresseerde kandidaten?*
- *De grote afhankelijkheid van incidentele bijdragen zorgt voor veel onzekerheid over de langere termijn en kost veel energie in het steeds weer veilig stellen van die incidentele bijdragen. De focus van de meeste fondsen is en blijft echter gericht op het ondersteunen van kort lopende projecten.*
- *Het huidig bereik overziend, is gebleken dat we te weinig doen voor de “oudere man”, die minder interesse heeft in die crea-bea activiteiten. Vandaar het initiatief van de werkplaats. Maar los daarvan lijkt drempelverlaging door gerichte publiciteit naar de “eenzame oudere” zeker op zijn plaats.*

Perspectief

- *De diverse activiteiten*
 - o *Als gezegd, willen we de meerwaarde van de diverse activiteiten medio dit jaar evalueren op aspecten als kwaliteit, doelgroepbereik en belangstelling. Ook moeten we bekijken welk deel van de doelgroep we nog niet bereiken en bezien hoe we hier op een andere manier aan tegemoet kunnen komen. Activiteiten waarbij ook na nadrukkelijke werving de deelnemersaantallen te mager blijven, moeten op andere leest geschoeid worden of beëindigd worden.*

- *In de avonden en zeker in de weekenden zijn er nog slechts beperkt activiteiten, bekeken moet worden in hoeverre hier toch mogelijkheden voor zijn*
- *Mede input hiervoor kan komen uit het overleg met het RIBW, Zozijn, Siza en Attent en andere verwijzers*
- *Arbeidsmatige dagbesteding*
 - *Eén van onze voornemens, ook een plek te zijn voor arbeidsmatige dagbesteding, is nog niet van de grond gekomen. Aan Siza, Zozijn en het RIBW is een lijst met mogelijk hiervoor in aanmerking komende werkzaamheden verstrekt. Daarnaast is overleg met de sociale dienst van de gemeente aanstaande over mogelijkheden voor hun cliënten. De bij een dergelijke inzet allicht noodzakelijke supervisie betekent, dat de insteek er niet één is van directe “productiviteitswinst”.*
- *Bezoekers, deelnemers*
 - *Hoewel publiciteit via sociale media verrassend goede resultaten oplevert, is verdere intensivering van de werving van vrijwilligers, bezoekers en deelnemers nog wel degelijk aan de orde. Vooral de “eenzame oudere” wordt nog onvoldoende bereikt. Intensiever contact met Attent, de wijkverplegingsorganisaties, Stoer en de huisartsen kan hierbij behulpzaam zijn.*
- *Deelverantwoordelijkheden*
 - *In het voorafgaande is de noodzaak geschetst in de organisatie verder te gaan met het beleggen van deelverantwoordelijkheden. We zullen moeten meemaken in hoeverre dit past bij het type vrijwilligers waar we over beschikken.*
- *Verdergaande integratie deelnemers/bezoekers van het Duynhuis*
 - *De eerste samenwerkingsresultaten zijn er, op dit pad gaan we verder.*
- *Betekenis voor de buurt*
 - *Hoewel al een aantal mensen uit de buurt als vrijwilliger en/of bezoeker betrokken is, willen we dit nog verder uitbouwen. De moestuin, de werkplaats/uitleen en buurtklusservice bieden hier wellicht goede aanknopingspunten voor.*
- *Getalsmatige doelen*
 - *Op dit moment zijn er zo rond de 20 tot 25 activiteiten in de week. Hoewel het aantal geen doel op zich is, ligt uitbreiding tot 30-35 aan het eind van het jaar in de bedoeling. Ook de inloop kan, mits geleidelijk, nog een kleine groei verdragen.*
 - *Op de duim komen we op dit moment tot ruim 150 betrokkenen (vrijwilligers, bezoekers, deelnemers) bij het Inloophuis. Uitgroei hiervan tot 200 zou in 2018-*

2019 zeker tot de mogelijkheden moeten behoren. Wellicht, maar dit moet ook nog blijken, zou hier ook het plafond moeten liggen.

Randvoorwaarden

- *Vaste lasten, financiële continuïteit*
 - *De bruto vaste lasten die gemoeid zijn met het continueren van het dienstverband van de beide parttimers bedragen ruim € 57.000 per jaar, dekking hiervan lijkt voor 2019 voor bijna 40% via fondsen te arrangeren, nog los van het resultaat van de evaluatie met de gemeente. Daarnaast moet in ieder geval de huur(incl. energielasten), ca € 11.000 per jaar, opgebracht worden. Per 01/09/2020 kan trouwens de huur voor de dagbestedingsruimten aanmerkelijk verhoogd worden.*
 - *Onze basisinkomsten (locale kerken en individuele donaties) bedragen zo'n € 4.000 per jaar. Hieruit blijkt de grote afhankelijkheid van incidentele bijdragen van fondsen en de gemeente.*
 - *Het in meerdere mate vragen van extra bijdragen aan bezoekers en deelnemers ligt voorshands nadrukkelijk niet in het voornemen gezien de doelgroep.*
 - *Hoewel wij natuurlijk allereerst in de komende jaren ons zullen moeten bewijzen op het gebied van het bedienen van geïndiceerde clientèle, zou in de verre toekomst de beschikbaar koming van aan hun verbonden budgetten een financieel perspectief kunnen zijn.*
- *Evenwicht vrijwilligers-deelnemers*
 - *Aandacht moet blijven uitgaan naar een goed evenwicht tussen beschikbare vrijwilligers en het aantal bezoekers/deelnemers/activiteiten. De eerdergenoemde versterking van bestuurskracht is trouwens ook randvoorwaarde voor verdere uitbouw!*
- *PR*
 - *Gebleken is dat zorg voor continue PR via de moderne en de traditionele media een essentiële voorwaarde voor succes is. Het recruteren van een vrijwilliger met deze achtergrond heeft dan ook prioriteit.*
- *Samenwerking*
 - *Hoewel de laatste jaren al indringend de samenwerking gezocht is met verwante organisaties, zowel professionele als vrijwilligersorganisaties, zal ook dit verder uitgebouwd moeten worden. Dit geldt zowel de activiteiten die in het Inloophuis plaatsvinden, als de afstemming met activiteiten elders.*

Bestuur Inloophuis Dieren, 10-02-2018